

Қишлоқ ХАЖИКАТИ

1988 йил 2 июнь

ПАЙШАНБА

№ 124 (4.320).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин.

СОВЕТ-АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ

30 май куни Катта Кремль саройининг Екатерина залида КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан АҚШ Президенти Р. Рейган ўртасида музокара бўлди.

Совет томонидан музокарада КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раиси А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри Д. Т. Язов, КПСС Марказий Комитети секретари А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. С. Черняев, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. А.

Бессмертных, СССРнинг АҚШдаги элчиси Ю. В. Дубинин қатнашдилар.

Америка томонидан АҚШ давлат секретари Ж. Шульц, АҚШ мудофаа министри Ф. Карллуччи, Оқ уй ходимлари аппаратининг раҳбари Г. Бейкер, АҚШ Президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси К. Пауэлл, алоҳида муҳим топириқлар бўйича элчи, АҚШ Президентининг кулор-яроғлар устидан назорат масалалари бўйича махсус маслаҳатчиси П. Нитце, АҚШ Президенти ва давлат секретарининг кулор-яроғлар устидан назорат масалалари бўйича махсус маслаҳатчиси, элчи Э. Рауни, АҚШнинг СССРдаги элчиси Ж. Мейлок, давлат секретарининг Европа ва Канада ишлари бўйича ўринбосари Р. Рижуэй қатнашдилар.

(ТАСС).

Қизил майдонда сайр пайти.

(ТАСС — ҶЭТАГ телефотоси).

М. С. Горбачев ва Р. Рейган Кремль ва Қизил майдонда сайр қилишди

31 май куни музокара-ларнинг эрталабги давра-сида билан М. С. Горбачев Р. Рейганнинг илти-мо-сига биноан у билан бир-га Кремль ва Қизил майдон-да сайр қилиди.

Соат 11 дан 10 минут ў-ти-ди. М. С. Горбачев билан Р. Рейган Бош секретар-нинг иш кабинетидан Кремль-нинг Иван майдонига чи-қадилар. Михаил Сергеевич Президентга Кремль ибодат-хоналари, Улуғ Иван қў-ғирқонхонаси ҳақида, шў-қўғирқон тарихи тўғрисида сўзлаб беради.

Улар Спасск минораси-даги соат ўн бирдан ўн беш-минут ўтганини билди-риб, курантар бонг урёт-ганида Қизил майдонга чи-қадилар. М. С. Горбачев Сасилий Блаженний ибодат-хонасини бунёд этган меъ-морлар ҳақида гапирди, Р. Рейганни Қизил майдон та-ри-хи билан таништириди, у билан боғлиқ воқеалар тў-ғрисида, 1941 йили ҳарбий парад ҳақида сўзлаб беради. Москваликлар билан пойтахт меҳмонларидан иборат экс-курсиячилар группаси М. С. Горбачев билан Р. Рейганни табриклиди.

М. С. Горбачев. Қаердан-сизлар, ўртоқлар? Ово-злар. Москваликлар-ми. Ленинграддан. Москва об-ла-стидан: Загорск, Крас-ногорскданми.

Р. Рейган. Қандай яша-я-сизлар? Ово-злар. Раҳмат, яхши яша-я-миш, жавоб қайтарди ўқитувчи Т. И. Макарова. Совет Иттифоқига келишга қарор берганингиздан жуда хурсандим.

Р. Рейган. Табригингиз, меҳмондўстлигингиз учун сизларга ҳам раҳмат. Бу ер-га келганимдан жуда хурсандим.

М. С. Горбачев. Хўш, ў-ртоқлар, муносабатларимиз мустақил бўлишнинг асоси бў-лишига эришдикми?

Т. И. Макарова. Ҳа, ле-кин яна ҳам кўпроқ ривож-лантирилишни истайдик.

М. С. Горбачев. Сизлар

Президентга тазийқ қилиб-қу-рингиз, менга эса ҳақиқат-чи қилишгилар — чу-қил ҳамма вақт сизларнинг ё-нингизданми. Тўғри, Пре-зидентга ҳам тазийқ ўт-қазувчилар бор. Ҳар ин-сала мамлакат халқлари муно-сабатларимизни нормаллаш-ти-риш зарурлигини англа-моқ-далар. Мен ҳам, АҚШ Пре-зиденти ҳам — бизнинг му-носабатларимизни яхши-лаш-ти-ришга ўйланган бошқа и-ло-жимиз йўқ. Иш-ни шу му-носабатлар кескинлашадиган тара-да юритиб бўлмайди. Пре-зидент ҳам худди шундай фикрда эканлигини бир та-с-ди-қ қилишчи.

Р. Рейган. Ҳа, биз бу-фир-қа қўшилишга, биз халқ-ларимиз ўртасидаги дўст-лик-ни ривожлантиришни иста-я-ми-з.

М. С. Горбачев билан Р. Рейган В. И. Ленин Ма-взо-лейга яқинлашдилар.

Р. Рейган. Бу ерда мак-таб формасидаги болалар кўчилигини кўряман.

М. С. Горбачев. Мавзо-лей олди ҳамма тавқим бў-ла-ди. Мен Шимолги Кана-да ишлаб, Москвага келиб турганимда ҳамма шу ер-га келар эдим.

Р. Рейган. Кремль ми-но-рала-ри ва деворларини, улар ор-тидан кўришиб турган СССР Хўкумати бую-носини, бошқа тарихий нишотларни кў-ришдан ке-чиради, сураб-су-риштиради.

Бу ноёб ансамблини, дейди Михаил Сергеевич, унинг и-лк ҳо-лида сақлашга, ҳеч на-рсани қайта қурмайми-з. Бу — мамлакатимизда қай-та қу-риш талаб этилмайди-ган бирдан-бир соҳадир.

Икки мамлакат раҳбар-ла-ри экскурсиячиларнинг я-ни бир группаси билан салом-ла-шадилар. Бу группадан хо-тин-қизлар кўп. Улар М. С. Горбачев билан Р. Рейганни рус ва инглиз тилларида та-бриклидилар.

Р. Рейган. Мен ҳозир-гина Бош секретарга рус аёл-ла-ри қўйил қолганлигини айт-дим. Мен уларни мардо-

на кишилар деб ҳисоблай-ман, улар жамиятни жуда мустақим ва барқарор қи-лоқ-далар, деб ҳисоблайман. Яна шунинг айтмоқчиманки, биз Бош секретари билан халқларимиз ўртасида дў-ст-лик бўлиши керак, деган фикр-га қўшилишимиз.

М. С. Горбачев. Кейинги вақтларда мамлакатларимиз ўртасида содир бўлаётган воқеалар халқларимизнинг кайфиятига мос келмоқ-да, деб ўйлаймиз.

Ово-з. Тўғри, биз ҳам шун-дай деб ҳисоблаймиз.

Аёл — группа экскурсо-вод: Биз фарзандларимиз тинчликда яшашини иста-я-ми-з.

Р. Рейган. Биз айна шу-бугун ўқувчиларни бир-би-римизга юбориб туришни йў-лга қўйиш зарурлиги тў-ғрисида, бизнинг мактаб ўқу-вчиларимиз ҳар йили сизлар-нинг ҳузуригизга келиши, сизнинг мактаб ўқувчилари-гиз эса бизнинг мамлакат-ми-зга бориши ҳақида гап-ла-ш-дик.

А. А. Томкович, врач: Ажойиб фикр. Биз бунинг факат табриқлаймиз.

М. С. Горбачев. Шу та-ри-қа болалар бир-бирларини яхшироқ билиб олишлари мум-кин. Бу эса жуда му-ҳим-дир.

М. С. Горбачев 3—4 ёш-ли болани қўлга олиб ун-дан исмингиз нима деб сура-ди.

— Алеша Филатов.

М. С. Горбачев. Пре-зиденти танилсанми? У би-лан саломлашиб қўй-чи.

Ҳангил-муйоёба, хандон-хушонлик билан Президент ва кичикинтой қўл олиб қу-ришди.

М. С. Горбачев. Катта-ларга ҳам тинчлик керак, албатта, аммо Алеша син-гари энди-гина ҳаётга қадам қўётган мана шундай бо-ла-кайларга тинчлик айлани-са зарурдир. Кейинги йиллар-да мамлакатларимиз ва ода-ми-римиз ўртасида тартиб то-пан алоқалар сийсий дара-жа-да.

Биз Президент билан уч-рашганимизда у саволлар бериб, баъзан нарсаларини тақдир қилди. Мен ҳам Америкага нисбатан худди шундай қиламан. Биз мам-лакатларимиз ҳақида оз на-рса билишимиз сабабли қи-я-на саволлар туғилаётган-лигини Президентга айтдим. Биз ҳамма нарсани билиб, фикрлашиб туриш тўғриси-да келишиб олдик. Масалан, мен Президентга айтдим, гап-ларнинг ҳаммасига ҳам қў-шилмаётганлигини айтдим. У бунинг тасдиқлаши мум-кин. Биз ўз мамлакатимизни — унинг барча ютуқлари ва му-аммоларини биламиз. Муам-молар бўлмаганида қайта қу-ришни ҳам бошламаган бў-лур эдик. Лекин биз ўз мамлакатимиз билан фахрла-намиз, бу бизнинг мамла-катимиз. Америкаликлар ўз мамлакатини билан фахрла-на-дилар, биз бунинг табриқла-дик: ҳар бир халқ ўз ва-та-нини севади, унинг манфа-атларини ҳимоя қиладди. Аммо бу турлича бўлиб қо-лиш билан бирга тинчликда я-ша-шга, ҳамкорлик қилишга ҳа-лақат бермайди.

А. А. Томкович. Ҳақиқат баҳсларда юзага чиқади. Президент учун яна бир ма-тал.

М. С. Горбачев. Жаноб Президент, мақол ва матал-лар тўғрисидаги тўқ-ри-шмоқчи. Тўғри, бу матал-ларнинг давомий бори: «Агар баҳслар қайнаб кетса, ҳақи-қатдан асар қолмас». Шу боисдан мулоқот, очки, ра-вшан, ҳалол, тўппа-тўғри му-лоқот қилиш керак. Биз мамлакатда ўзини-ўзи танқид билан шу қадар шуғуллан-я-ми-зми, Президентнинг

шанимизга айтётган тан-қиди заиф бўлиб туюлмоқ-да. Биз ўз ютуқларимизни ҳам, ўз муаммоларимизни ҳам яхши биламиз. Мен Пре-зидентга Америкада ва ша-ҳан Президентда ўз-ўзини танқид этишмаслигини айт-дим. Рейган жаноблари, ахир мен ҳеч нарсани тўқиб чиқараётганим йўқми?

Р. Рейган. Ҳозирча, биз сиз билан ҳаддан ошиб ю-бор-масимизда, келинг яхши-мана бундай турайдик.

Президент қўлини М. С. Горбачев елкасига қўйди ва йиғилганларга қараб, совет ки-шилари билан шу учра-шувдан го-ят мамнунман, дейди.

Ово-злар. Биз ҳам мам-нунимиз. Самарали ишла-шини тилаймиз!

Ово-з. Москва ҳақида ни-ма дейсиз?

Р. Рейган. Ҳаммаси ажой-иб. Ахир мен Қизил Май-донда ҳеч қачон бўлмаган-ман. Бу — ажойиб жой экан-лигини энди қўриб туриб-ман. Илтифотингиз ва меҳ-мондўстлигингиз учун сиз-ларга раҳмат.

Ово-злар. Яна келинг.

Р. Рейган. Хўп, раҳмат. Менимча ёшларнинг ҳаммаси яхшироқ танишиб олишлари-да ҳеч қачон уруш бўлмас эди.

М. С. Горбачев. Мен мам-лакат бўйлаб қилган сафар-ларимда шундай фикрни тез-тез эшитиб тураман. Сийсат-чилар ҳам бунинг англашлари керак.

А. А. Томкович. Ядро ку-роллари қисқартириш са-ласи бизни ташвишланти-рма-ди. Шу йўлдан бораёт-ганлигингиз учун инқилабни-дан ҳам миннатдоримиз. Жа-ноб Президент, 2000 йилгача ядро куроллари тугатиш тўғрисидаги фикр Сизга ҳам маъқул бўлса керак, деб ўй-лайман.

Р. Рейган. Ҳа, биз шунинг иста-ямиз. Агар биз, сийсат-чилар бирданига назорат ос-тидан чиқиб кетиб, яна ни-золарни бошлаб юборадиган бўлсак, ўшанда сизлар бир депсиниб, ўзимизни қандай тартибга келтиришимизни айтиб қўйсиз (жонлангиш, кулги).

Ово-злар. Гуд лак, мистер Президент!

Рейган туристларнинг бо-шқа группаси томон ўта туриб совет халқининг Америка халқига ўхшашлиги: совет ки-шиларининг очки қўйи-лиги, самийлиги тўғрисида гапирди.

О. Бровкин, Люберци ша-ҳридан келган студент: Пре-зиденти мамлакатимизда қўришдан хурсандимиз, ку-ролланиши йўлида янги қадамлар қўйилишини ку-та-ми-з.

М. С. Горбачев. Ахир ҳам-ма нарсаси мамлакатларимиз ўртасида кўпроқ ҳамжиқат-лик бўлишини қўлаб қи-ли-моқ-да.

Р. Рейган. Биз бир-бири-ми-з ҳақида эмас, балки бир-биримиз билан гаплаш-ти-ришга қарор бердик. Бу эса бизда қачин бўлмайпти.

Студентлар: Бундай визит-лар космосга училар каби одатдагидек бўлиб қолишини иста-я-ми-з.

М. С. Горбачев. Бизнинг мамлакатларимиз — космос-ни ўзлаштириш жиҳатидан энг кучли мамлакатлардир, шу боисдан мен Президент-га келинг. Марсга учиб ка-лигини энди қўриб туриб-ман. Илтифотингиз ва меҳ-мондўстлигингиз учун сиз-ларга раҳмат.

Ово-злар. Яна келинг.

Р. Рейган. Мен олим эмас-ман. Бизнинг олимларимиз бу го-йини ўрганиб чиқмоқ-да-лар. Ўзларингизга маълу-м. «Чалленджер»нинг фо-жиса сабабли бизнинг кос-мик программамиз тўхтаб қолди. Биз бу го-йини қачон рўбёга чиқара олишимизни сизларга аниқ айт-о-лма-ман.

М. С. Горбачев. Иш-ни бошлаш керак. Қўрсанми-зи, Президент эҳтиёткорлик қи-ляпти, лекин унинг маъ-на-си шундай: муайян жавоб қай-таришдан олдин ҳамма на-рсани чама-лаб қўриш керак.

(Давоми кичикчи бетда).

ДЎСТЛИК КУЧГА КУЧ ҚЎШАДИ

УРГАНЧ. 1 июнь. (ҶЭТАГ). Ўзбек ва туркман халқларининг дўстлиги а-зал-ийдир. Ленинча миллий сийсатининг амалга оширили-ши натижасида Туркмени-стон билан Ўзбекистон Чор Россиясининг қолоқ ўлкала-ридан иқтисодий ва маданий потенциални ривожланган рес-публикаларга айланди. Икка-ла республиканинг меҳнат коллективлари ўртасидаги муносаба, қайта қўриш ша-рон-тида иш тажрибаларини баҳам қўриш аниқна тусини олди. Бу эса бир-бирига қўшни республикалар ҳаёти-нинг ҳамма соҳаларида се-зиларли самара бермоқда.

Бугун Туркменистон ССР делегацияси Хоразм об-ла-стида бўлди. Делегация со-ста-вида Туркменистон Компар-тияси Марказий Комитети-нинг биринчи секретари С. А. Нисов, Туркменистон Ком-партияси Марказий Комитетининг секретари Х. Дурдиев, Тошоваз об-ла-сти таълим ва маданият бў-лимининг биринчи секре-тари О. Хўнаков, Тошоваз об-ла-сти ижроия комитети-нинг раиси В. В. Рашидов-лар бор.

Меҳмонлар СССР Давлат мукофоти лауреати Раҳим-бой Бобонозов бошчилик қи-лаётган бригаданинг иш тажрибаси билан қизиқиб танишдилар. Бу коллектив оила пудрат асосида меҳ-нат қилмоқда. Бригадада май-доннинг яримдан кўпроғида пахта етиштирилмоқда. Ўтган йил ҳар гектар ердан 33 центнер хом ашё олинди. Бунга илгор технологияни жорий этиш, техникадан мо-ҳирона фойдаланиш тўғрисида қарор берилди. Деҳқонлар пахта-чи-ли билан бир қаторда сабзавот, маккажўхори, бе-да, пол-из маҳсулотларини етиштириш билан ҳам шуғу-л-ланишмоқда. Бригада аъ-ло-ли муқтаҳам озунга ба-заси-ни вузужга келтириб, қорамол-ларни бўрдоқига боқибга киришдилар. Улар ўз ферма-ларини ташкил қилдилар.

Меҳнатга ҳақ тўлаш ҳам ошиб бормоқда. Бригада ҳар бир аъзосининг ўртача ойлик маоши салкам уч юз сўмга тўғри келди. Делега-ция Шовот райониданги СССР 60 йиллиги номи со-воҳода бўлди.

Меҳмонлар шу ҳўнали-даги қишлоқ амбулаторияси-ни, болалар боғчасини, ма-даният ва хотин-қизлар ги-гиенаси халқ университетини кўздан кечирдилар, улар қишлоқда социал соҳанинг ривожлантирилишига юқори баҳо бердилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Урганч райониданги Ле-нин номи колхозда барпо этилган бек турман адаби-ятнинг классик шоири Мах-тумқули номи билан атал-ган. Бу ҳўналида болалар туркман тилида ўқитиладиган мактаб ҳам бор. Меҳ-монлар туркман муаллиф-лари асарлари кутубхонаси-ни ана шу мактабга соғна қилдилар.

Колхоз ҳаракати ветерани Ҳайитбой Матенкулов делегация аъзоларини ўз уйига таклиф қилди. «Менинг миллатим туркман, — деди у, — ўзбеклар, руслар, бош-қа миллат вакиллари мен билан ёнма-ён меҳнат қи-ли-ш-ди. Биз битта аҳил оила аъзоларимиз».

Меҳмонлар Қўшқўпир рай-ониданги А. Қўрбонов номи мактабда ҳам бўдилар, янги мактабин бориб кўрдилар. Туркменистон делегацияси В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар, бу ҳайнал 1925 йилда Ўрта Осиёда ўр-натилган дастлабки ёлгор-ликлардан биридир. Меҳмон-лар Хиванинг тарихий оби-далари билан танишдилар.

Шаҳар ва қишлоқ меҳнат-чилари билан учрашувларда XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргар-лик. КПСС Марказий Коми-тетининг ҳозир коллектив-ларда «ўр қизиқ» билан муҳокама қилинаётган Теzis-лари тўғрисида манфаатдор-лик билан батафсил фикр-ла-шиб олинди. Ойла, кол-лектив, бригада пудратини, меҳнати ташкил қилишнинг бошқа илгор формаларини жорий этишга алоҳида эъти-бор берилди. Бунинг нати-жалари Хоразм об-ла-сти меҳ-натчиларининг ишларида ҳо-зирнинг ўзидаёқ аниқ қў-ри-ниб турибди. Пахтакорлар чигитни барвақт, энг қулай агротехника муддатларида экилар, ҳамма майдонлар-да чигит қийғос униб чи-қ-ди, экинлар парвариш қи-ли-моқ-да.

КПСС Марказий Коми-тетининг XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига Те-зислари ҳаётий муҳим ма-сала-лар ҳусусида муноза-ра-лар олиб бориш учун плат-форма аналитик таъинланди. Учрашув қатнашчилари КПСС Марказий Комитети-нинг унутулмас апрель Пле-нумидан кейин ўтган уч йил ич-ида қилган ишлар тў-ғрисида гапирар эканлар, асо-сий диққат-эътиборин қайта қўришнинг ҳозирги босқи-чида қандай ишларни амал-га ошириш, жамиятни рево-люцион янгилашга қудратли янги оқил бахш этиш учун нималар қилиш кераклигига қаратдилар.

Меҳмонлар ва меҳмонлар бундай учрашувлар, қўшни республикалардаги ишлар-нинг реал аҳволи билан та-ни-шу-в, ошқора фикрлашиб олиш, дўстлар тажрибасини ўрганиш қардош республика-лар меҳнатчилари олдида турган вазифаларни амалга оширишга ёрдам беради, де-ган яқинли фикрини билдир-дилар.

Туркменистонлик дўстлар-нинг сафарига Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко-митетининг биринчи секре-тари Р. Н. Нишонов, Хоразм об-ла-сти партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мирзоқосимов, Хоразм об-ла-сти ижроия комитетининг раиси Р. М. Худойберганава улар-га ҳамроҳлик қилдилар.

ГАЛЛА КАРВОНЛАРИ

Сурхондарё галлакорлари янги ҳосил донини давлат та-тоширишга киришдилар. Термиз, Шўрчи, Жарқўрғон ва Қўшқўрғон районларидаги ҳўжаликдорлар кузги ар-та ва бўдой ортлган дастлаб-ки карвонлар галла қабул қи-лиш корхоналарига етиб келди.

Ҳозир об-ла-сти галлакор-ларида ўрин-йиғим авжи қи-з

М.С. Горбачев ва Р. Рейган Кремль ва Қизил майдонда сайр қилишди

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Аммо сен, Рома, барибир Марста учинча ҳозирлик кўравер, деб маслаҳат беради М. С. Горбачев 6—7 ёшдаги болага. Бу бола ҳозиргина АҚШ Президентига ўзини таништириб, энди эса космосни тинчлик мақсадларида ўлаштириш истиқболлари ҳақидаги гапларни эътибор билан тинглаётган эди.

Бош секретарь билан Президент Спасск минораси дарвозаси орқали Кремль территориясига қайтиб келишди. Улар СССР Олий Совети Президиуми босинисини мулоқотида яқинлашди. Иван майдон шўрдан бошланади. Ушбу Иван кўнгиракхонаси, Успенский ибодатхоналарининг гумбазлари қушда олтиндек товланмоқда...

Президент: Ҳақиқатан ҳам гаройиб, жуда ажойиб манзара, дейди.

М. С. Горбачев: Бутун Кремль комплекси мана шундай... Шу тобора бирдан Пушкин ҳайли келди.

Р. Рейган: Совет кишилар билан танишиш ёқимли бўлди. Сиз ҳам халқимиз билан Вашингтонга қилган визитингиз вақтида танишган эдингиз.

М. С. Горбачев: Фақат бир марта Вашингтон кўчаларининг биринчи йўлида ўтган қисқа дақиқа ичида, бир зумда халқ билан танишиш олиш амригамоҳ. Сиз мени амалий программа билан шундай кўмиб ташладингиз...

Р. Рейган: Одамларимиз сизлар билан қандай муомала қилишган бўлса, сиз билан ҳам худди шундай ёқимли муомалада бўлишгандир, деб ўйламам.

М. С. Горбачев: Ҳа, худди шундай.

Собор майдонида Съездлар саройи яқинида журналистларнинг катта гуруҳлари Совет ва Америка раҳбарларини кутиб турганда. Журналистларнинг катта гуруҳлари Совет ва Америка раҳбарларини кутиб турганда. Журналистларнинг катта гуруҳлари Совет ва Америка раҳбарларини кутиб турганда.

налистлардан бири Бош секретардан бутун Президент билан музокаралар қандай ўтди, деб сўради.

М. С. Горбачев: Бу макролик музокаралар бўлди. Мен Президентга мамлакатимизнинг турли томонларидан келган кўп телеграммаларини тоширдим. Тўғри, уларнинг фақат бири қисмини тоширдим — қолганларини кейин жўнайтиб юбораман. Булар қизил, жуда мазмунли телеграммалардир. Булар қизил телеграммаларда эса Президентга қаҳарларча Рональд, Регина, Нэнси деб исм қўйилган тўғрисида хабардор қилишган. Қаҳарларнинг ота-оналари Президентдан тўғрисида ота бўлишни илтимос қилишди.

Савол: Москва учрашуви қандай натижа билан тугайди?

М. С. Горбачев: Бу саволни матбуот конференциясида берса яхши бўлур эди. Ахир биз ҳали ишлашмизку. Иш ҳам жуда мазмунли давом этмоқда. Биз ҳозиргина менинг кабинетимда экономика соҳасида қандай қилиб яхшироқ ҳамкорлик қилишимиз кераклиги тўғрисидаги масалани муҳокама этдик.

Биз бир-биримизни яхши олимизини ўзимизгагина эмас, бутун дунёга ҳам исботладик. Эндиликда биз ҳамкорлик қила билишимиз ҳам исботлаш керак.

Савол: Сайр Президентга ёқимли?

Р. Рейган: Мен кўпдан буён Қизил майдонни кўриш ва совет кишилар билан танишиш истайдиган эдим.

Савол: Музокаралар қанчалик олға силжиди?

Р. Рейган: Олға силжиди. **Савол:** Янаб Президент, Сиз халқ ҳам СССРни «Евразия империяси» деб ҳисоблайсизми?

Р. Рейган: Йўқ. **Журналист:** Янаб Президент, кўпмунглик ажойиб экан...

М. С. Горбачев: Янабларимиздан қонқингизми?

Савол: Ядро қуролини

қисқартириш муаммоси тўғрисида бир неча оғиз сўз айтсангиз.

М. С. Горбачев: Стратегик ва ҳужум қуролларини ракетадан мудофаа воситаларини чеклаш тўғрисидаги шартнома билан, денгиз базаларида қанотли ракеталар билан ўзаро боғлиқ ҳолда қисқартириш, химиявий қуроллар, Европадаги оддий қурол-яроғлар хусусидаги муаммолар—мана шулар музокараларимиздаги марказий масалалардир. Биз Президент билангина эмас, шу билан бирга ишчи гуруҳлари, экспертлар ҳам шу билан шугулланмоқдалар. Олға силжиш бўлди.

Савол: Сизларнинг бешинчи учрашуvingиз ўтказилди?

М. С. Горбачев: Бу саволни Президентга берганингиз яхшироқ.

Р. Рейган: Қўраман, фақат бир нарсани қатъий қилиб айтишим мумкин: биз бир-биримиз ҳақида эмас, балки бир-биримиз билан гаплашиш ва шу тариқа мушкулликларга йўл қўймаслик яхшироқ, деган фикрга келдик.

Савол: Сиз кутмаган бир-бир натижа бўлди?

Р. Рейган: Мен Қизил майдон тўғрисида жуда кўп эшитган эдим, лекин шунга қарамай таассуротлар кутганимдан ҳам зиёда бўлди.

Сўнгра М. С. Горбачев билан Р. Рейган Катта Кремль саройи томон йўл оладилар. Бу ерда қўшма ҳужжатларини имзолаш маросими бўлиши керак. **М. С. Горбачев:** Пош-тўп ёнидан ўта туриб, ҳазил билан шундай деди:

— Бизда яна қандай маҳфий қурол борлигини кўришсизми?

Тўғри, ундан ҳали ҳеч қачон отишмаган.

Р. Рейган: Унинг баҳайбатлигидан ҳайратланиб: уни қачон бўлисини кўтариши унинг қўрилгани, деб сўради.

Жавоб: Йўқ. Бу—Едгорлик.

Катта Кремль саройи томон йўлда яна туристлар гуруҳлари учрайдилар. Улар иккала мамлакат раҳбарларини қарсаклар, хитоб сўзлари билан олқийлайдилар.

Бош секретарь Катта Кремль саройининг асосий қирғида жойда бир зум тўхтаб, Президентнинг эътиборини Кремль боғидаги ямғирли кўламазорга жалб этади.

— Табиат қанчалик мавж уриб кетганини кўриш, ҳамма дарахлар гулламоқда: Сиз яхши пайтда келдингиз. Бу пайт учун Москвада шундай иссиқ бўлиши одатдан ташқари ҳолдир. Эҳтимол, Сиз бизга иссиқ ҳавони олиб келгандирсиз?

Р. Рейган: Бунга бизнинг яхши муносабатларимиз сабаб бўлган.

Иккала мамлакат раҳбарлари саройнинг марказий аниқловидан кўтариладилар.

Р. Рейган: Кремлин, Қизил майдонни сайр қилиш музокаралар олдиндан чигилни ёзиш яхши бўлди, дейди.

М. С. Горбачев: Мазмунан ҳам, шаклан ҳам яхши бўлди.

Бош секретарь билан Президент В. И. Ленин тасвирланган картина олдиндан ўтадилар.

М. С. Горбачев: Ленин, у билан сўзлашиш мароқли бўлур эди. Бу одам жуда зўр ақл соҳиб эди. Улкан прагматик ва реал сивасати бўлганди. У ер тўғрисидаги масала ҳал этилаётганида деҳқонлар нима дейишса биз ҳам шундай иш тутушимиз керак, деган эди. Уша пайтда худди шундай қилишганди ҳам. Кейинчалик, Ильич вафотидан сўнг эса кўп нарсани бузиб юборишди. Ҳозир биз ҳаммасини қайта тиклаб, деҳқонларга йўл очилми.

Аграр секторда энг фаол қайта қуриш бормоқда.

Революция деҳқонлар мамлакатда амалга оширилганлиги сабабли деҳқонлар масаласи ҳам бош масала эди. Ленин Американинг аграр

соҳадаги тақрибасини жуда муассасал урганган.

М. С. Горбачев: Бу Рейган Қизил меҳмонхонага кирдилар.

Ҳужжатлар имзолагандан кейин журналистлар яна савол бера бошлайдилар. Бир журналист аёл бутун эрталабки учрашувнинг ақуларни тўғрисида сўради.

М. С. Горбачев: Эрталаб иқтисодий ҳамкорликни таъдилули катта сўхбат бўлди. Бу масала менинг ташаббусим билан кўтарилди. Мен оддий бир фикрни айтдим: биз бир-биримизни, шу жумладан экономика соҳасида ҳам бир-биримизни яхши олимизини исботладик. Аммо бу нормал ҳолими? Биз ҳамкорлик қилишимиз керак, чунки бу нарсалар ҳақидаги манафатларига, тинчлик манафатларига мос бўлиб туради.

Мамлакатлар, халқлар ҳамкорлик қилиб, экономикани, савдо-сотиқни, маданий алоқалар ҳамда бошқа алоқаларини ривожлантиришларида улар бир-бирларини яхшироқ билиб оладилар. Бу эса сиёсий муносабатлар учун негиз бўлиб, натижада эски тасавуруларни, шубҳа-ғумонларни, ҳар хил хурофотни авж олдириш учун муҳит юзага келмайди. Бу жуда муҳимдир. Бунинг устига агар яхши иқтисодий, савдо-сотиқ алоқалари мавжуд бўлса, бир-бирига боғлиқлик яна ҳам мустақим бўлади, боғлиқлик мавжуд бўлган тақдирда эса сиёсийнинг олдиндан муайянлиги ҳам юқори даражада бўлади. Сўхбат жуда сермазмун бўлди. Соғлом иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш йўлида жуда кўп тўсиқларни вуқудга келтирган Президент билан АҚШ конгрессининг позициясини таъкид қилдим. Президент биз бу йўналишда ҳам муносабатларни яхшилаш сари ҳаракат қилиб боришимиз керак, деб ҳисоблайди.

— Инак қурти ҳар дастада ана шундай шигил пилла ўраган, — дейди Ринстон районидаги «Коммунизм»

колхозни аъзоси Шарофатхон Исмоилова. Моҳир пиллачи бу йил давлат қабул пунктига 100 килограмм қимматба

хо хом ашё топиришга аҳд қилган.

Х. МЕЛИВОВЕВ фотоси.

БЕШ ХҲЖАЛК ЗАФАРИ

Редакциямизга Бухоро обласининг Вобкент районидан бир йўлда бешта рапорт келди. Уларнинг ҳаммасида пилла хирмонини юксалтириш учун астойдил курашаётган қумуш тола бунёдкорларнинг меҳнат зафари баён қилинган.

«Зарафшон» колхозини пиллачилари бунёдкорлик қилишда XIX партия конференцияси шарафига мусобақаси авж олдириб 49 тонна хом ашё топириди. Йиллик марра ошириб адо этилди. Ҳар қуту кўрт уруғи ҳосилдорлиги 61 килограммни ташкил этди. Бу муваффақиятга Саъри Ҳафизов, Муҳаммад Саъров, Мансур Қеҳҳоров, Аъзам Шарипов, Исом Жабборов, Ҳамид Тўхтаев бошлиқ бригадаларнинг миришкорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Зарафшонликлар давлатга яна 7 тонна пилла топириб экинчиларнинг социалистик меҳнати адо этишга бел бошлаган.

Район бош пиллачиларига 39,6 тонна қумуш тола топириган Калинин номи колхоз аъзолари йиллик планни 102 процент бажардилар. Мазкур маҳсулотнинг 95 процент юқори сортларга қабул қилинди. Пиллачилар меҳнат рапортида Карим Зарипов, Низом Икромов, Холқ Мирзаев,

Бу коллективларда ҳар қуту кўрт уруғидан 90—120 килограммдан сифатли хом ашё олинди. Давлатга яна 5 тонна қумуш тола топиришчи белгиб олинди.

«Йилчинг» 100 йиллиги колхозини қумуш тола бунёдкорлари 16,5 тонна пилла топириб йиллик планни ошириб бажардилар. Ҳар қуту ипак кўртдан 55 килограммдан ҳосил олинди. Бу муваффақиятга Адолат Собиров, Халима Мухаммадова, Фароғат Эсонова, Шарифа Қиличева, Мавлуро Шукурова, Гавҳар Эсонова сингари пешқадам пиллачиларнинг хизмати алоҳида. Ҳўжаликда яна тўрт тонна қумуш тола тайёрланади.

Бу йилги мавсумда Ленин номи колхоз пиллачилари 350 қуту ипак кўрт парваришладилар. Айни кунларда етилган ҳосилни давлатга топириш қизгин давом этмоқда. Ҳозирча қабул пунктларига 16 тонна саноат хом ашёси етказиб берилди. Бу пиллачилар 500 килограмм кўп. Мавсумнинг олдинги сафарларида Карим Асодов, Теша Бозоров, Шариф Юсупов бошлиқ бригадаларнинг миришкорлари боршадилар. Аъзамлар давлатга яна 3 тонна сифатли маҳсулот топириб социалистик меҳнати адо этишга зўр қарор қилдилар.

— Инак қурти ҳар дастада ана шундай шигил пилла ўраган, — дейди Ринстон районидаги «Коммунизм» колхозни аъзоси Шарофатхон Исмоилова. Моҳир пиллачи бу йил давлат қабул пунктига 100 килограмм қимматба

ОЛИЙ ДАРАЖАДАГИ УЧРАШУВНИНГ МАТБУОТ МАРКАЗИДА

СССР билан АҚШ раҳбарлари номида келадиган кўпдан-кўп телеграммаларда совет кишилари Совет Америка мулоқотининг ривожланиши, иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларда яхшилик — томон ўзгаришларни қўллаб-қувватламоқдалар. Ана шу телеграммаларнинг баъзилари билан Қўшма Штатлар президентини таништиришди. 31 май кунини олий даражадаги учрашувнинг матбуот марказида ўтказилган қўшма брифинг (қисқача йиллиги)да СССР Ташқи ишлар миносистраси ахборот бошқармасининг бошлиғи Г. Герасимов шунинг маълум қилди. АҚШ президенти Кремль ва Қизил майдонда сайр қилган вақтида совет кишиларнинг қайфиятлари билан шахсан таниша олди, деди у. Мамлакатларимизнинг сиёсати оддий граждандарнинг муносабатларини ас эътибори муҳимдир — ҳар иккала раҳбар навбатдаги учрашув вақтида шу фикрга қўшилдилар.

М. С. Горбачев президент Р. Рейганнинг илтимосига кўра, Совет Иттифоқида қайта қуриш қандай бораётгани тўғрисида сўзлаб берди. Мамлакатда содир бўлаётган ўзгаришларнинг моҳияти — демократиялашда ва аввало, иқтисодий турмушнинг демократиялашдадир. Гарчи баъзилар даромадларда табиқаланиш юзга келмасин, АҚШда бўлгани каби бой ва камбағаллар пайдо бўлмасин, деб ҳавотир олишайтирми, қарамай, одамлар бу ўзгаришларни маъқулламоқдалар. Демократиялаш жараёни

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ ВИЗИТИНИНГ УЧИНЧИ КУНИ

ни партияга ҳам ёйилмоқда: бу жараён Советларнинг вакифларини кенгайтиришни ўз ичига олади, юз бераётган ўзгаришларни ҳуқуқий жиҳатдан расмийлаштириш мақсадида юридик ислохотни тақозо этади. Мана шу ва бошқа ўзгаришларнинг маъносини социалистик тузум имкониятларини ишга солишдан иборатдир. Табиқий, жамиятда ана шу гўят муҳим муаммолар теварағида баҳс ва мунозаралар олиб бориюмоқда.

Сўнгра сўхбатда мамлакатларимизнинг иқтисодий ҳамкорлигига оид муаммолар тили олинди, деди СССР Ташқи ишлар миносистраси вакили, Америка-Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ақнида ўтказилган сессия вақтида Америка бизнессеяларидан катта бир гуруҳдан Москвада бўлди. Аммо уларнинг савдо-сотиқ ва ҳамкорлик қилиш истаси тўсиқларга дуч келмоқда. Масалан, Жексон-Вилкиннинг маъшум тузатишга мувофиқ Совет Иттифоқида энг қулай режими яратиб беришдан беш тўрттинини олиб қўйилди. Бу тузатиш шундай режими яратиб берилгани СССРнинг иқтисодий сиёсатини ўзгариши билан боғламоқда. Борди-ю, биз худди шунга ўқшаб ҳамкорлигимизни АҚШнинг муҳожирилик масаласидаги нисбатан сивасини ўзгаришига боғлиқ қилиб қўйсак нима бўларди? Биз иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришимиз керак, бундай ҳамкорлик қанчалик фаол бўлса, сиёсий

ҳамжиҳатлик учун имкониятлар шунчалик кўпайди. Сўхбат давомида Гарбода тез-тез учраб турадиган бир назария, яъни Совет Иттифоқи кучли бўлгандан кўра заиф бўлгани яхшироқ, деган назария ҳам тилга олинди. Бу анча қалтис назария, чунки биз барибир қулироқ бўлиб қоламиз, муносабатлар эса бузилади. Ленин шунини айтиш керакки, президент бу назарияга қўшилмади, деди Г. Герасимов.

Шундай қилиб, жиддий сўхбатлар, баъзида баҳслар бормоқда. Ҳақиқатини излаш давом этмоқда. АҚШ Президентининг матбуот билан алоқалар бўйича ёрдамчиси М. Фицутер илова қилиб айтдики, Р. Рейган олий даражадаги учрашувда шу пайтгача ёришилган силжиш хусусида зўр мамнуният билдириди. Унинг фикрича, учрашув жуда самарали, амалий натижага эришилди. Бундай сўхбатда яқин раҳбарнинг муносабатларида муваффақиятга қўлашмоқда, деб ҳисоблайди президент.

М. Фицутер худди шу куниники мамлакат мулоқотини мамлакатларнинг учрашуви бўлиб, унда ишчи тадбирларни мустақимлашга доир баъзи масалалар муҳокама қилинганлигини айтди. Бу — Москва учрашувида ҳўм сураётган амалий муҳитнинг яна бир ёрқин намунаси.

Брифинг чоғида эндикига имзолаган Совет-Америка битимлари журналистларга

такдим этилди.

Бутунги брифинг учун бир соатдан сал кўпроқ вақт ажратилган, аммо журналистларнинг саволлари тугамайдигандек эди. Улар М. С. Горбачев ва Р. Рейганнинг Қизил майдон бўйлаб қилган сайри тафсилотлари билан қизиқдилар. М. Фицутердан нима учун АҚШ президенти бутун ҳорғин қўриналганлигига жавоб қайтаришнинг талаб қилдилар. Гап айланми яна Москвада олий даражадаги учрашувни кузатиб турган миллионлаб кишилар кутаятган энг асосий масалаларга бориб тақалади. Москвадаги сўхбатлар вақтида қуролсизланишга доир Совет — Америка мулоқотида навбатдаги муҳим қадамни қўйиш учун ҳозирдаёқ реал имконият яратилганлигига умид қилса бўлади?

СССР ва АҚШ раҳбарларининг Москвадаги учрашувида, деди Г. Герасимов, стратегик ҳўжум қуролларини 50 процент қисқартириш тўғрисидаги масалада муайян қадамлар қўйилди. Ҳар иккала томон бу ишни АҚШнинг ҳозирги маъмурияти билан охирига етказиш ишчиликда эканлигини билдирди. Сиёсий яроқда намоен этилган, дипломатлар ва ҳарбийлар энг шимариб ишга киришган тақдирдагина бунга эришиш мумкин бўлади, албатта, деди у.

М. Фицутер бу фикрни маъқуллади. Шахсан мен, деди у, ҳозирги маъмуриятдаги хизматининг сўнгги

ойларини шу муҳим ишга қувонч билан бағишлайман.

Мухбирлар Р. Рейганнинг Москвада бўлишига доир, эҳтимол, унча муҳим бўлмасда, лекин АҚШ Президентининг визити программасига киритилган бошқа ҳақиқатлар билан ҳам қизиқдилар. Уларнинг бири М. Фицутердан: АҚШ элчионасида президентнинг «Бир гуруҳ таянган кишилар билан сўхбат қатнашчилари орасида... тастаонинг собиқ ағети бўлганлиги тўғрисида» деб сўради. Президентнинг матбуот билан алоқалар бўйича ёрдамчиси бунга ҳеч нима деб жавоб қайтара олмади. СССР ташқи ишлар миносистрасининг вакили бу фактни тасдиқлади. Дарҳақиқат, деди у, ана шу учрашувда булган совет журналистлари менга айтишларича, Ронжо деган бир граждандар президентнинг ҳамсўхбати бўлибди. У илгарги гестало билан ҳамкорлик қилгани учун 25 йилга ҳўм этилган, сўнгра эса амнистияга мувофиқ қамоқдан бўшатилган.

Аммо, журналистларнинг умумий фикрича, бу «ғала-тўғ» тафсилот матбуот марказидан берилган бутунги хабарларда тилдан тушмайдиган шов-шув бўлиб қолмади. Наҳот матбуоти Москвадаги учрашувдан икки улуг халқни, икки буюк давлатни бир-бирига яқинлаштирадиган амалий хўшхабарларни кутмоқда.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ, В. ОРЛОВ, А. ПЕТРОВСКИЙ, (ТАСС махсус мухбирлари).

КПСС Марказий Комитетида қабул

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг топиришга буюнча КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари А. Н. Яковлев 31 май кунини олий даражадаги Совет — Америка учрашуви муносабати билан Москвага келган Жаҳон илмий ҳодимлари федерацияси делегациясини қабул қилди. Делегация СССР ва АҚШ раҳбарларининг учрашуви номига ёзилган табриқнома топириб, унинг муваффақиятли тугаллашини тилади. Жаҳон илмий ҳодимлари федерацияси ижроия кенгашининг аъзоси профессор К. Энгельхардт (ГДР) федерациянинг қуролсизланишга, олимларнинг хавф-хатарсиз, ядро қуролини ва зўравонлиқсиз дунёни барпо этишга тобора кўпроқ ҳисса қўишига қаратилган илмий, маърифий ва иқтисодий фаолияти ҳақида гапириб берди.

Сўхбатда Жаҳон илмий ҳодимлари федерациясининг вице-президенти академик Н. Г. Васов (СССР) қатнашди.

(ТАСС).

Хаммернинг 90 йиллиги

Американинг таниқли бизнессмени ва жамоат арбоби А. Хаммер яқинда 90 ёшга тулди. Хаммернинг бу вақтида В. И. Ленин қабул қилганлиги маълум. У бизнинг мамлакатимизга тез-тез келиб туради, Совет — Америка муносабатларини ривожлантириш учун ҳаракат қилимоқда.

М. С. Горбачевнинг топиришга буюнча А. Ф. Добрынин совет раҳбарияти номидан А. Хаммерга В. И. Лениннинг бюстини, шунингдек эсдалик ёдгорлик совғаларини В. И. Лениннинг Кремлдаги кабинетига солиди. Хаммер қабул этилган вақтдан буюв турган стол чироғи ва телефон нусхаларини топириди.

А. Хаммер ўзи учун шу қадр қимматли ёдгорлик совғаларни топиришгандан астойдил миннатдорчилик билдирди. У В. И. Ленин асос солган тинч-товуш яшашнинг энг муҳим принциплари ҳозир совет раҳбариятининг қалқаро муносабатларини, шу жумладан СССР билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатларини ҳам қада қўришга қаратилган таъсир сиёсати, шу қадр ақлоқ ва муваффақиятли ривожлантирилганлигини миннатдорчилик ифҳор этди.

(ТАСС).

СССР Ташқи ишлар миносистрасида учрашув

31 май кунини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар миносистраси Э. А. Шеварднадзе АҚШ биродарлашган шаҳарлар уюмасининг президенти Р. Ньюхейл делегациясини, шунингдек совет ва чет эл шаҳарлари алоқалари уюмаси президенти Москва область совети ижроия комитетининг раиси И. М. Черепановни қабул қилди.

Иккала уюшма номидан Р. Ньюхейл топириган баёнотда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг АҚШ президенти Р. Рейган билан туртинчи учрашуви яқин тинчликни мустақимлаш манфаатларини қўлаб кўлама мамлакат ўртасидаги ўзаро муносабатларни яқши-

лашдаги муҳим қадам, деб таъриқланади.

Э. А. Шеварднадзе Москвада олий даражада ўтказилган музокаралар муносабати билан айтилган эзгу таъбир сўзлари учун миннатдорчилик билдирди. Бу музокаралар Совет кенгаши раҳбарияти билан ҳайрат-ҳўхлиқ билан қизиқиб, бир вазиятга ўтаётганлиги қувончидир, деди у. Ҳозирги вақтда СССР ва АҚШ халқларининг ҳамкорлиги, хавф-хатарсиз ва мустақим тинчликка интилаётганликлари гўят натижага эришилди. Унутилмас воқеа — ўртача ва қамроқ олимий ракеталарига оид Шартнома кучга кириши белгиси остида олий даражада ўтаётган музокаралардан Совет Иттифоқида ҳам, ишончимиз қомилдир.

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Осиё ва Африка мамлакатлари халқлари билан бирдамлик Покистон ташкилотининг шу ташкилот президенти Марж Холдид бошчи-

лигидаги делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишди.

Меҳмонлар 31 май кунини Тошкентдаги урду тили ўқи-

тиладиган 156-мактабда бўлди. Урта Осиё ва Қозғистон мусулмонлари диния бошқармасига борилад. Тошкент область ижроия комитетида сўхбат бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

Дехқон таомили

ҚИЙИНЧИЛИК ОРТАДА ҚОЛДИ

Дехқонларимиз чигит экинни бутлургидан 12 кун барвақт таомлашди. 2200 гектар ерга ўрта тодали пахта-нинг АН-60, 1400 гектарга АН-2 нави экинди. Яқин йилларда табиат деҳ

АЖОЙИБ
КИШИЛАР
ҲАЁТИДАН

Мен Сергей Есенин шеърининг инжонда сев-
ман. Тўнган кунининг юз йиллиги шу йил май ойида
нишонланган Айседора Дункан бу ажойиб шонр-
нинг сўнгги йилларида катта ўрни эгаллаган, дей-
шадим. Мазкур раққоса тўғрисида кўпроқ билишни
истардим.

С. ВЯЗАНЬНИКОВА,
Қарши шаҳри.

Айседора Дункан Америк-
на Қўшма Штатларидан
1923 йилда чиқариб юбо-
рилган эди. Давлат департа-
менти, Юстиция ва меҳнат
министрлигининг унинг рақса-
ларини «ҳақорат етказиш» мо-
ҳиятига эга деб топти. Ас-
лида бу аёлнинг «қизил
ташвиқоти» Вашингтонга ёк-
мади.

Айседора Дункан 1878
йил 27 майда таваллуд то-
пти. Қисқа муддатли талаба-
ли йилларида сўнг у ўзининг
шахсий ўйин услубини
яратиб, ривож топтирди.
Бу кейинчалик бутун дунё
санъатига катта таъсир кўр-
сатди. Тинч океанининг Сан-
Франциско соҳилида Дункан
студияси ашул жойда келди.
Уммон тўқилларининг шид-
датли суруни ва дарактлар
баргининг шамолда шовул-
лаши гўё у тушган рақслар-
га жўр бўлаётгандек эди.

Раққоса соҳаларини кал-
тайтирди, белини гипча қилиш
учун ортиқча нарсаларнинг
ташвлди, пофазалини ечиб,
алангови бўлди, эгига енг-
лиқ либос кийди. У куйга
шу тариқа чиқмак жозоба
ва нафосат бағишлади. Бет-
ховен, Шуберт, Шопен,
Лист ва Вагнер унинг сем-
ли бастакорлари эдилар.

Айседора онаси, укаси ва
синглисини Европада кўчиб
кейтишга кўндирди. Улар
ҳайвонлар олиб кетилаётган
кемада йўлга чиқдилар. У
Нью-Йоркнинг чинакам санъ-
ат руҳини тушунишга қодир
бўлмаган «сайланма жамия-
ти»ни шу тариқа тарк этди.

РАҚҚОСА ВА ШОИР

эркинлигига эришиш мум-
кинлигига қатъий ишонган
Айседора ўз ўқувчиларининг
ҳар томонлама қамол топи-
ши учун машаққатли яхши
ташқил этишга интилди.
Унинг қўлида тарбия кўрган
талабалар ҳам келгусида бо-
лаларни ўзларидек балогат-
га етказишсин, ўз навбатида
улар ҳам бошқаларга му-
раббийлик қилишсин. токи
бутун дунё болалари «қу-
воқ, хушқачқак, кучли ва
гайратли» бўлиб ўсинлар.

Юрагида ана шу ният
жўш урган Айседора Дун-
кан 1926 йилда ишчилар-
нинг болалари учун мактаб
очмоқчи бўлди. Унда этик
рақслар бўйича икки хил
тоифадаги мутахассислар
тайёрлашни керак эди. Би-
ринчиси, унинг услубини ў-
лаштириб олган ўқитувчилар,
иккинчиси эса, оммавий чи-
қишлар ва фестивалларда
бевосита қатнаша оладиган
қўш соғли ўқувчилар. Айни
уларгина ўзларининг эркин
ҳаракатларига бой рақслари
билан «ҳалқ юрагига илҳом»
бағишлай оладилар.

Ўзининг таълим бериш
услубини изохларкан, у ўқу-
чиларга ҳаракат қилиш
йўлини табиятдан ўрганиш-
ни тавсия этарди. «Нимани
табиий бўлса, у шунчалар
қўқоний ва ажойибдир, —
дерди Айседора. — Ўзгал-
эса табиат демекдир».

Германияда унинг биринчи
мактаби очилганидан кейин
бундай ўқув даргоҳлари Евро-
панинг бошқа ерларида
ҳам ташқил этила бошлан-
ди. Айседоранинг укаси би-
лан синглиси уларга рақс-
барлик қилишди. Шундай
бўлса-да, Дункан бир ҳақи-
қатни қалбдан ҳис этди. Унинг
назарига, ҳар қандай улғу
ғо ҳам агар у хусусий на-
питалга боғлиқ бўлса, ҳаёт-
га татбиқ этилмасдан қо-
лиши мумкин.

Бу ният Айседорани
гражданлар урушидан хона-

вайрон бўлган Совет Россия-
сига бошлаб келди. У «сав-
до-сотиқ билан маҳкам боғ-
ланган» Европа санъатидан
қочди.
Дункан инқилобдан аввал
Россия бўйлаб бир неча бор
саёҳат қилишга улгурганди.
Бир сафар Петербургда
ёғоч тобуларни кўтариб ке-
таётган саф-саф одамларга
дуч келиб, ёқа ушлаб қолди.
Булар қонли яқшабга қўр-
бонлари эди. 1905 йил 5
январда Қишқик сарой олди-
да отиб ўлдирилган кишилар
шундай дафн этилгандилар.
«Дахшатли бу жараён, —
деганди Дункан, — менинг
бундан кейинги бутун ҳаё-
тида ўчмас эди қолдирди ва
тўғри йўлни топиб олишим-
га ёрдам берди».

Совет ҳукумати 1921
йилда В. И. Лениннинг ма-
ълумли билан Дункани
Россияга, маданий револю-
цияни тиклашга таклиф эт-
ди. У бу ерда бир неча йил
бўлди. Москвада мактаб оч-
ди. Айни пайтда Петроград
(Ленинград), Украина, Крым,
Шимолий Кавказ, Закав-
казьга сафар қилди.

Дункан Ницше шахрида
ўлим олдидан «ҳаётингиз-
нинг қайси даври энг бахт-
лиқ ўтди?» — деб берилган
саволга шундай жавоб қай-
тарган эди: «Россияда, фа-
қат Россияда кечган кунла-
рим. Россияда мен ўтказган
уч йил умримнинг қолган
давридан устун туради. Қол-
ганларини қўчиб ҳисобла-
ганда ҳам ана шу йиллар-
га тенг кела олмайдим. Чунки
мен айтишга эрта олдидан
дамагалар асосий масъа-
даимга эришдим. Бу улғу
мамлакатда рубёга чиқмай-
диган нарсаси йўқ. Мен тез
орада бу ерга қайтаман.
Ҳаётимнинг қолган қисмини
ўша юртда ўтказмоқчиман».

Айседора Дункан ва Сер-
гей Есенин 1922 йилда Қўш-
ва Штатларга бораётганда
Элис Айленда уларни тўх-

татдилар. Юстиция министр-
лигининг буйруғи билан
шундай қилинганди, чунки
Дункан хоним «Россияда
узоқ яшаганди». Айседора
«Интернационал»ни қўйла-
маслиги (у бу ерга келиш-
дан аввал Берлинда шундай
қилганди) таъкидланган қо-
ғозга имзо чекилгандан
сўнг раққоса ва умр йўлдо-
шига унинг туғилиб ўсган
она ерига қадам қўйишига
рухсат берилди.

Лекни раққоса Карнеги
Холлда уч бор муваффақият-
ли чиқиш қилган пайтда
ҳар сафар томошабинларга
мурожаат этди: «Комму-
низм — инсонлар учун энг
зарур бўлган ағона тўғри
жамиятдир», — деб айтиш-
дан ҳайқамди. Унинг «бол-
шевикча» нутқлари оқибат-
си қолмади. Айседоранинг
Филладелфия ва Индиано-
полисда чиқишлари таъқидлан-
ди. Аммо кейинчалик унинг
Инданополисда рақс ту-
шишига рухсат беришга
мажбур бўлишди. Дун-
кан бу ерда шундай
бир нутқ сўзладик, шарҳ-
ловчилар «Коммунистик
Россия тўғрисидаги энг қай-
ноқ чиқишлардан бири» деб
атадилар. Бу унинг Индиано-
полисда қайта рақс тушиши-
ни «умрбод» ман этишлари-
га сабаб бўлди.

Дункан хоним Молюкда
ўзи ва Есенин шарофига
берилган зиёфатда яна шун-
дай мазмунда сўзлади. Бос-
тонда томошабинларга қара-
та мурожаати ҳам юраклар-
ни ҳайратга солди. Газета-
лар у ол бўйинбоғини боши
узра силкипти: «Мен — қи-
зилман!» — деб қичқиргани
ҳақида ёздилар.

Айседоранинг бундан ке-
йинги чиқишлари таъқидлан-
ганига қарамадан у томо-
ша кўрсатишни давом этти-
раверди. У инки бор бер-
ган концертни ҳар сафар «Ин-
тернационал»ни қўйлаш би-
лан тугади. Шундан сўнг уни
полиция бўлимига олиб ке-

тишди. Раққоса муваффа-
қиятларидан дахшатга туш-
ган Юстиция ва меҳнат ми-
нистрлиги, Давлат департа-
менти Дунканга умр йўлдо-
ши билан мамлакатдан эу-
лик билан чиқиб кетишни
таъсия этди.

1923 йил февралда Шер-
бургга келганида у шарҳ-
ловчиларга: «Мени Америк-
кадан чиқариб юборишди.
Бу мамлакатда ҳеч қандай
озодлик йўқ. Газеталарда
шахсий ҳаётимни атрофлик
ёритмоқдалар, улар ҳатто
қандай овқатни еганим, ни-
мани ичганим, кимлар би-
лан мулоқотда бўлганим ва
алоқа қилганимни ёзишдан
тап тортишмапти, лекин
бирораси менинг саяёти-
м тўғрисида лом-ним демайт-
ти. Материализм — Америк-
канинг фожиясидир», — деб
айтди.

Сергей Есениннинг ўлими
Айседора Дунканин қаттиқ
изтиробга солди. У Совет
Иттифоқига қўчиб келмоқчи
ҳам бўлди. Лекин 1928 йил-
нинг сентябри кунларидан
бирида унинг ҳаёти фожиа-
ли тугади, у спорт автомо-
били гилдирати остида қо-
либ, ҳалок бўлди.

Айседора онаси ва бола-
лари дафн этилган Париж-
даги Пер Ляшез қабристонига
дафн этилди. Совет дип-
ломатиясининг делегацияси
унинг қўз ёш тўкаётган Рос-
сия юрагидан сўзлари
ёзилган гулчамбар қўйди.

Улғу Ватан урушидан ке-
йин кўп ўтмай Москва Дун-
кан мактаби ташқил этилган-
лигининг 25 йиллигини ни-
шонлади. Унинг номи билан
аталган Москва давлат сту-
дия театрининг 20 йиллиги
ҳам тантанали ўтказилди. У
ташқил этилгандан буюн ў-
ган давр мобайнида фақат
Совет Иттифоқининг ўзидан-
гина беш мингдан зиёд то-
моша кўрсатди.

Айседора Дунканнинг шо-
гирдлари ўз устозлари санъ-
атини Совет Иттифоқининг
барча бурчақларига, ундан
ташқари ҳам кенг ёйдилар.
У рус балетининг тараққий
қилишига катта таъсир кўр-
сатди. Ажойиб раққоса ярат-
ган мактаб ҳамон яшамоқда.

В. ФЛОРЕНЦЕВ.

РЕКЛАМА
ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Агросаноат давлат комитети
ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИҚ ИНСТИТУТИ
1988-1989 ўқув йили учун
қуйидаги мутахассислар бўйича
КУНДУЗГИ БЎЛИМНИНГ
1-КУРСИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Агрохимия ва тупроқшунослик, агрономия (селекция ва
уруғчилик), мева-сабзавотчилик ва узумчилик, ўсимлик-
ларни химоя қилиш, ипакчилик, зоотехника, ўрмон ва боғ-
қўқаламзорлаштириш хўжаликлари (ўрмон мелiorацияси
ва боғ-қўқаламзорлаштириш), агросаноат комплекслари
тармоқларини бошқариш ва унинг иқтисоди, бухгалтерия
хисоби, контроль ва хўжалик фаолиятининг таҳлили.
Кундузги бўлимга ёш 35 гача бўлган тўлиқ ўрта ма-
ълумотли ёки ўрта махсус ўқув юр்தларини тугаллаган йи-
гитчилар қабул қилинади.

Институт қишлоқ хўжалигининг турли соҳаларида
ишлаш учун олим-агрономлар, зоотехниклар, ўр-
мон ва боғ-хўбон хўжалиги инженерлари, қишлоқ
хўжалигини ташқил этувчи иқтисодчилар ва бухгалтерлар
тайёрлайди. Мутахассислар колхоз ва совхозларда, ўрмон
ва қўқаламзорлаштириш хўжаликларида, чорвачилик ком-
плексларида, илмий-тектириш институтларида, агросаноат
комплексларининг турли соҳаларида ишлашлари мумкин.

Арiza куйидаги ҳужжатлар билан 25 июндан 15 июл-
гача қабул қилинади: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат
(асл нусхаси), 3х4 см. катталиқдаги олти дана фотосурат,
086/У формадаги медицина справкиси, охириги иш ёки ўқиш
жойидан корхона, ташкилот ёки муассаса муҳри билан
маълумият томонидан тасдиқланган характеристика ҳамда
меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма.

Паспорт ва ҳарбий билет (қақирув гувоҳномаси) шах-
сан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонлари, ўқиш рус ва ўзбек тилларида олиб
борилади.

Кирувчилар танланган мутахассислар бўйича қуйи-
даги фаиллардан имтиҳон топирадилад:

агрономия ва тупроқшунослик, агрономия, мева-сабза-
вотчилик ва узумчилик, ўсимликларни химоя қилиш, ипак-
чилик ва зоотехника, ўрмон ва боғ-қўқаламзорлаштириш
хўжаликлари мутахассисларини танлаганлар: химия
(ёзма), биологиядан (оғзаки), рус ёки ўзбек тили ва ада-
биётидан (ёзма);

агросаноат комплекслари тармоқларини бошқариш ва
унинг иқтисоди, бухгалтерия хисоби, контроль ва хўжа-
лик фаолиятининг таҳлили мутахассисларини танлаганлар:
математика (ёзма), биология (оғзаки), рус ёки ўзбек тили
ва адабиётидан (ёзма);

ўрта мактабни олтин (кўмуш) медал билан, ўрта мах-
сус ўқув юр்தларини ва ўрта хунар-техника билим юр்தла-
рини «имтиёзли» диплом билан тавомлавланган танлаган
мутахассислар бўйича қуйидаги бир фандан имтиҳон
топирадилад:

агросаноат комплекслари тармоқларини бошқариш ва
унинг иқтисоди, бухгалтерия хисоби, контроль ва хўжа-
лик фаолиятининг таҳлили мутахассисларини танла-
ганлар — математика (ёзма), қолган барча мутахассис-
ларни танлаганлар химиядан (ёзма) имтиҳон топиради-
лад. Бу фандардан «аъло» баҳо олган абитуриентлар бош-
қа имтиҳонлардан озод қилинади. «тўрт» ёки «уч» баҳо
олган тақдирда қолган имтиҳонларни топирадилад.

Имтиҳонлар 16-31 июль кунлари бўлиб ўтади.

Студентликка қабул қилиш 5 августда ўтказилади.

Имтиҳонларда олинган баҳоларнинг йиғиндиси бўйича
конкурс бўлади.

Кириш имтиҳонларидан ижобий баҳо олган қуйидаги
абитуриентлар институтга конкурсқа қабул қилинадилад:

Харбий хизматини ўтаб, запасага бўшатиш ва давлат
имтиёзларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлганлар;
болалар уйлари ва мактаб-интернатларида тарбияланган
ота-онаси ёшлар.

Кириш имтиҳонларини топириш учун иш жойидан иш
ҳақи сақланмаган ҳолда 15 кун ҳисобидан (институтга ке-
либ кетиш вақти бу ҳисобга қирмайди) қўшимча отпускка
берилади.

Институт адреси: 700183, Тошкент шаҳри, Қишлоқ хў-
жалик институти (19, 83, 112, 156, 165, 167, 491-авто-
буслар); 10, 28, 152, 153-маршрутли таксиларнинг «Қиш-
лоқ хўжалиги институти» бекати).

СССР АГРОСАНОАТ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

1988—1989 ўқув йили учун

КУНДУЗГИ БЎЛИМНИНГ 1 КУРСИГА

АНДИЖОН ПАХТАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

АГРОНОМИЯ — олим-агроном тайёрлайди (ўқиш муд-
дати — 4 йил 4 ой);
ЎСИМЛИКЛАРНИ ХИМОЯ ҚИЛИШ — ўсимликлар-
ни химоя қилиш бўйича олим-агрономлар тайёрлайди
(ўқиш муддати 4 йил 4 ой);

ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ — инженер-гидротехниклар
тайёрлайди (ўқиш муддати 5 йил);

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ —
қишлоқ хўжалигини механизациялаш бўйича инженер-
механиклар тайёрлайди (ўқиш муддати — 5 йил);

ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ИШЛАРИНИ МЕХАНИЗА-
ЦИЯЛАШ — гидромелиорация ишларини механизация-
лаш бўйича инженер-механиклар тайёрлайди (ўқиш муд-
дати — 5 йил);

ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР ҚУИДАГИ ФАН-
ЛАРДАН ИМТИХОН ТОПИРАДИЛАД:

Агрономия ва ўсимликларни химоя қилиш ихтисосла-
рига — биология (ёзма) ва химия (оғзаки) — касба оид
фанлар ҳисобланади; она тили ва адабиёт (иншо) — касба
оид фан ҳисобланади ва «қониқарли» ёки «қони-
қарсиз» баҳоланади.

Гидромелиорация, қишлоқ хўжалигини механизациялаш
ва гидромелиорация ишларини механизациялаш ихтисос-
ларига — математика (ёзма), ва физика (оғзаки) — касба
оид фанлар ҳисобланади; она тили ва адабиёт (иншо) —
касба оид фан ҳисобланади ва «қониқарли» ёки «қони-
қарсиз» баҳоланади.

Ўрта мактабни олтин (кўмуш) медал билан, хунар-
техника билим юр்தи ёки ўрта махсус ўқув юр்தини имти-
ёзли диплом билан биттирганлар мутахассисликка қўра
қуйидаги фанлар бўйича кириш имтиҳонлари топира-
дилад:

агрономия ва ўсимликларни химоя қилиш ихтисосла-
рига кирувчилар — БИОЛОГИЯ (ёзма), гидромелио-
рация, қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва гидроме-
лиорация ишларини механизациялаш ихтисосларига кир-
увчилар — МАТЕМАТИКА (ёзма).

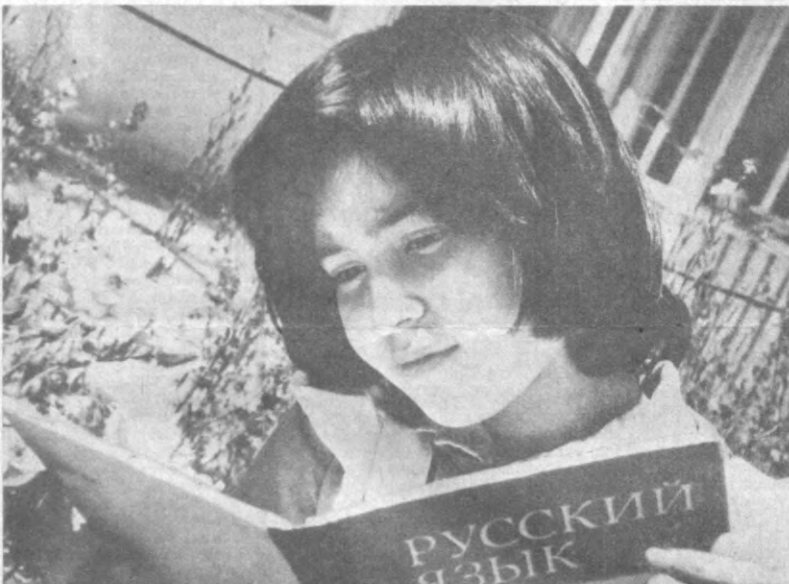
Имтиҳонни «беш» баҳога топириганлар кейинги ки-
риш имтиҳонларидан озод қилинади. Агар «тўрт» ёки
«уч» баҳога топириш, қолган фандардан ҳам имтиҳон
топирадилад. Институтга қабул қилишда танланган
мутахассислиги бўйича ишлаётган ва ишлаб чиқаришдан
стипендия тўлаш шарти билан ўқишга юборилганлар ҳам-
да СССР Қурулли Кучларидан ўз хизматини ўтаб қай-
тганлар конкурсда имтиёзларга эга бўлади.

Арiza институт ректори номига ёзилади.

Арiza билан қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топирилади:
ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), охириги иш ёки
ўқиш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчасидан кў-
чирма (ишлаганлар учун), 6 дана фотосурат (бош ки-
йимез, 3х4 см ҳажмида), медицина справкиси (086/У
форма), паспорт, ҳарбий билет (запаслиги ҳарбий хизмат-
чилар учун) ёки ҳарбий рўйхатга олинганлик гувоҳно-
маси (қақирив ёшидаги шахслар учун) — шахсан кўрса-
тилади.

Ҳужжатлар 25 июндан 15 июлгача қабул қилинади,
кириш имтиҳонлари эса 16 июндан 1 августгача ўткази-
лади.

Институт адреси: Андижон области, Андижон райони,
Қўганёр қишлоғи.

Рус тили — дўстлик, қардош-
лик тили, деб билиш айтилган-
лар. У турли имилаларга ин-
сув халқларини бир-бири билан
боғлаш, ҳамкорлик алоқалари-
ни мустақамлашда катта роль
ўйнапти. Шу босиб бу улғу
тилини ўрганишга эътибор то-
бора кучайиб бормоқда. Бу
ши Жназак област Пахтаров
шаҳридаги Навоий номи ўрта
мактабда ҳам ахши йўлга қў-
ялган.

СУРАТДА: 4-синфининг аль-
ок ўқувчиси Нергиза Тожиева.
А. ТУРАЕВ фотоси.

Фарзандларингизга
ўқиб бериш

БУЛОҚЧА СЎЗИ

Чулдирайди булоқча,
Шилдирайди булоқча.
Аричани тўлдирди
Пилдирайди булоқча.
Менг ҳаётга қўшилиб
Шовилган учун шод.
Мана энди у билан
Боғлар бўлади оёб.
Шилдирайди булоқча,
Милдирайди булоқча.
Она юртин яша, деб
Чулдирайди булоқча.

САМОЛЕТГА ЧИКИШ

Ари — самолёт
Учаркан энг-виз,
Чумолига дор:
— Вақтинми тизги,
Кел, тарақ бўл,
Қанотингми мин.
Оғир бўлса дон,
Қўрқма, қолдиргин.
Ойга элтиб мен
Келаман қайтиб,
Юк кўп олинамас —
Визда шу тартиб.

ЖАВОБ

Чучук ўрар:
— Типраткин!
Нега кийган тўннинг тинам?
Типратиндан жавоб қилар:
— Тўнни тинан бўлмас-чи
Ялаш жуда кийин экан.

МУЗҚАЙМОҚ

Музқаймоқни музданми
Ёки оппоқ тузданми?
Туздан десам, шўр эмас,
Эрийдими сув бўлмас.
Бирин толин йиғди,
Оппоқ, чан-чан оқди.
Қўлидаги музқаймоқ —
Жуда толин соз қаймоқ.

Фарида УСМОН.

СПОРТ АНБОРОТИ

ФУТБОЛ

Навбатдаги Европа чем-
пионати бошлашаётган кун
тобора яқинлашапти. Маъ-
лумки, қитъангиз кучли ко-
мандалари қатнашаётган бу
йилки мусобақа ГФР май-
донларида 10 июндан 25
июнгача ўтказилади. Шу
босиб юксак ўринлар учун ку-
рашишни ўз олдига мақсад
қўйган коллективлар
составни саралаб, бўлажак
баҳсларга тайёргарлигини ку-
чайтираётдилар.

Чунки, мамлакатимиз
футболчилари кеча польша-
лик чипор тўп усталири бил-
лан сўнгги ўртоқлик учра-
шувини ўтказдилар. Айни
пайтда СССР футбол феде-
рацияси УЕФАга қитъа би-
ричилигида совет командаси
шарофати кимлар химоя
этишини маълум қилди. Бу
рўйхатдан 20 спортчи ўрин
олди. Кинв динамочилари
улар орасида кўпчилигини
ташқил этишди. Украина-
ликлар кучли бу коллектив-
дан ўн бир ўйинчи терма
командаси кийимиде май-
донга тушдилар. Москва-
лик «Спартак» клубидан уч.
Минск динамочиларидан ик-
ки, «Кальгари», Тбилиси-
лик «Динамо», «Днепр», ва
«Зенит» коллективларидан
биттадан футболчи улар би-
лан биргаликда голиблик
учун курашишди.

Иккинчи лигачини еттинчи
зоначи коллективлари кеча
навбатдаги тур учрашува-
ларини ўтказдилар. Фарона-
лик «Нефтяник» командаси
улар орасида карвонбошлик
қилапти. Коллектив ҳозир-
гача ўтказилган ўн матчан
сўнг ўн олти очко жағгарди.
15 тадан очко тўплаган
«Соҳибор» ва «Косовсой-
чи» командалари кейинги
ўринларда боришмоқда.

ВЕЛОПОЙГА

Шу кунларда Волижбуён
мамлакатининг «Дўст-
лик» соврини учун велоси-

пед бўйича халқаро мусоба-
қа давом этапти. Яқинги-
нада тугатган Тинчлик пой-
гасида қатнашиб, совет тер-
ма командаси составида умумий
хисобда голиблик сафи-
дан ўрин олган тошкентлик
Жамолддин Абдукабиров
яна ҳаммаи қойил қолдир-
моқда. У ҳозиргача бу ерда
ўтказилган икки босқичда
ғалаба қозониб, пешқадамлар
сафиде бораётганди. Жамо-
лддин кунга кеча энг қисқа
масофада аъло натижа кўр-
сатди. Бу унинг умумий
хисобда биринчи ўринга чи-
қиш, халқаро мусобақа пеш-
қадами бўлиб олишини таъ-
минлади.

ХОККЕЙ

Ҳар йили мамлакат бири-
чилиги туғати билан ма-
сумнинг кучли олти спортчи
аниқланади. Яқинда
СССР хоккей федерацияси
улар рўйхатини эълон қил-
ди. Дарвозабонлар ичида
Челюбинский «Трактор»
командасидан С. Мильников
энг ахши деб тан олинди.
ЦСКА ўйинчилари В. Фети-
сов, А. Касатонов, С. Мака-
ров, И. Ларонов, В. Кру-
тов бешлигини ташқил этишди.

Энг кўп шайбани киритган
кучли учлик совринни ЦСКА
ҳужумчилари Биков, Хому-
тов, Каменский илк бор қўла-
га киритишди.</